

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 28. De libris da[m]natibus ab Inquisitoribus Aragoniae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

De libris damnatis ab Inquisitoribus
Aragonie.

S Y M M A R I U M.

- 1 Arnaldus de Villanoua libros in Theologia scripsit.
- 2 Libri eiusdem multi damnati, & qui.
- 3 Gondisfalui Virginalis liber condemnatus.
- 4 Liber de inuocationibus demonum publicè combustus.
- 5 Bartolomaei Janoues. De aduentu Antichristi libri damnati.

Igesimo octaua questio est: Libri hereticales, & erronei, per Inquisitores Cataloniae, & Aragonie, cum praelatis illarum partium condemnati; qui sunt?

Ad hanc respondemus, quod tempore Domini Clementis Papae quinti, fuit in partibus Cataloniae quidam magnus medicus, vocatus magister Arnaldus de Villanoua, qui de Theologia condidit multos libros, quos tanquam falsos, & erroneos auctoritate Apostolica, licet non de expresso mandato domini nostri Papae frater Ioannes de Longerio ordinis Praedicatorum Inquisitor in partibus antedictis, & Gaufridus de Crucillis Vicarius Ecclesiae Tarraconensis, sede vacante, sententialiter condemnarunt.

† Forte Cuiuslibet.

Libri autem condemnati per eos, isti sunt.
1 Libellus, qui intitulatur: De humilitate, & patientia Iesu Christi, & incipit: Si P' amor natural.

Libellus, qui intitulatur: De fine mundi, & incipit: Entes per vestres letres.

Libellus, qui intitulatur: Informatio Beguinorum, seu lectio Narbonensis, & incipit: Tots aquells.

† al. vef. charitatem.

Libellus, qui intitulatur: Ad priorissam, vel de charitate, & incipit: Beneyt ha, & loat Iesu Christ.

Libellus, qui intitulatur: Apologia, & incipit: Ad ea quae per vestras.

Libellus seu littera, quae incipit: Domino suo charissimos.

Libellus, qui intitulatur: Denunciatio facta coram domino Episcopo Gerunden. & incipit: Coram vobis.

Libellus, qui intitulatur: De elemosyna, & sacrificio, & incipit: Al catholich Inquisidor.

Liber qui incipit: Peræo com molts desingefaber.

Libellus, qui incipit: Alia informatio Beguinorum, & incipit: Als cultiuadors.

Libellus, qui incipit: Dauant vos senyer en la chme per la gratia de Deu Rey D' Arago.

Libellus, qui incipit: Quant fuy Aumio.

† al. senedi. Aum.

Libellus, qui intitulatur: Responso contra Bernardum & Richardi.

A Isti libelli fuerunt condemnati propter multos errores in eis repertos, qui recitantur supra, q. 1. 1.
3 Post tempore domini Innocentij Papae VI. fuit in partibus Cataloniae, videlicet Barchinone, quidam vocatus Nicolaus de Calabria, discipulus in erroribus eiusdem Gondisfalui: diecesis Conchenfis in Hispania. Hi duo, scilicet Gondisfalus: dictando, & Nicolaus scribendo; dæmone, dicto Gondisfaluo visibiliter apparente, & docente, condiderunt quendam librum errorum, & haeresum, quem Virginalē & vocauerunt: hunc librum dictus frater Nicolaus EymERICI Inquisitor praedictus, & Vicarius Episcopi Barchinonensis, Arnaldus de Buschetis (dicto Nicolao primitus, ut relapso tradito brachio seculari, combusto) sententialiter condemnarunt propter haereses, & errores in eo contentos, quae recitantur supra q. 1. 1.

4 Item tempore eiusdem Innocentij Papae VI. idem frater Nicolaus EymERICI Inquisitor, & Arnaldus de Buschetis condemnarunt publicè Barchinon. & comburi fecerunt quendam magnum & grossum librum demonum inuocationem in septem partes distinctum, qui intitulatur: liber Salomonis, in quo erant scripta sacrificia, orationes, oblationes, & nefaria quam plurima fieri demonibus consultata.

5 Item tempore domini Urbani Papae V. Episcopus Barchinon. frater Berengarius de Rill. & frater Nicolaus EymERICI, praedictos duos libellos de aduentu Antichristi, quos ad ediderat quidam Bartholomaeus Janoues de insula Minoricarum, in Sede & Barchinon. vt hereticales, & erroneos sententialiter condemnarunt, & publicè comburi fecerunt, propter haereses, & errores in eis contentos, quae recitantur sup. q. 1. 1.

COMMENT. LIII.

D a Quid tempore domini Clementis Papae V. fuit in partibus Cataloniae quidam magnus medicus, &c. Arnaldus de Villanoua. De hoc Arnaldo de Villanoua eadem quae hic recensetur, dixerat EymERICUS paulo ante q. 1. 1. huius partis, ubi dixi: illic autem errores huius Arnaldi retulit EymERICUS: hic vero libros eius, & opuscula recenset, in quibus illi errores continebantur. vide Bernardum Lutzeburgum in catalogo haereticorum, li. 2. verbo, Arnaldus de Villanoua, & Prato li. 1. de vitis, & scilicet haereticorum, c. 69.
E b Post tempore domini Innocentij Papae VI. fuit, &c. quidam vocatus Nicolaus de Calabria, & Gondisfalus eadem haec scribit EymERICUS supra in hac 2. parte q. 1. 1. nu. 9. Lutzeburgus in catalogo haereticorum lib. 2. verbo, Nicolaus de Calabria.

Iam librum hunc haesibus plenum, quem asserit hic EymERICUS a Nicolao de Calabria, & Gondisfaluo fuisse compositum, verisimilius est Virginalē, quam Virgilianum fuisse ab eis nominatum: quoniam mos est vstratus haereticorum libros a se editos, vel deprauatis optimos, & honorificos titulos facere, ut facilius decipiant incautos, sicut copiose ostendimus lib.

lib. 2. de causis, unde hæreses oriuntur.

Et comburi fecerunt quendam magnum, & grolum librum demonum inuocationum. Ex tunc superioribus sæculis in Hispania inter infideles Arabes, qui circa annos Domini DCCXIV. tranno Herculeo freta Hispaniam occuparunt, et Indos qui ibidem degebant, frequens superstio de consulendis demonibus. est enim hæc gens magneperè huic illicito studio dedit, qui eam artem de inuocandis demonibus in scripta redigebant, et quasi hereditariam suis posteris relinquebant. multi autem ex his qui sacro baptisinate erant oluti, etiam eandem superstitionem sequebantur, & ea scripta retinebant contra expressas canonum inssiones. ea vix aboleri poterunt, donec ab Hispania hæbrei pulsi sunt, et baptizati Sarraceni, & officium Inquisitionis diligenter exerceri ceptum; fiebant autem per huiusmodi nefarias inuocationes prorsus mira quedam, & panè incredibilia, vt saepe a meis maiorib. auduisse me memini.

Qui vero hæc exercent, proculdubio subduntur Inquisitorum iurisdictioni: quia cum hæ inuocationes raro fiant sine sacrificio demoni exhibito, hæresim sapit manifestè, iuxta tex. cū gl. in verbo, saperet. in ca. accusatus. s. sanè. de hæreticis. lib. 6. docetque eleganter Eymericus quæstione proxime sequenti, item amplius. q. 43. huius 2. partis.

Quos ediderat quidam Bartholomæus Iano uel. De hoc item Bartholomæo fanouesio una cū Eymericogimus supra in hac 2. p. q. 11. adde Prætorolum, lib. 2. c. 11. de vitis, & sectis hæreticorum, & Bernardum Lutemburgum in catalogo hæreticorum, lib. 2. verbo, Bartholomæus Iano uesius.

Q V Æ S T I O XXIX.

De libris in Italia & Gallia damnatis.

S V M M A R I V M.

- 1 Dulcini epistola dua condemnata cum ipso auctore.
- 2 Libri diuinationum, Necromantie, Chiromantie, & c. reprobat.

Vigesimanona quæstio est: Libri hæreticales, & erronei, per Inquisitores in Italia, & Francia, & alijs mundi partibus condemnati; qui sunt?

Ad hæc respondemus, quòd temporibus dominorum Honorij Papæ IV. & Nicolai IV. Episcopus Parmensis, & frater Manfredus ordinis prædicatorum Inquisitor in illis partibus Italiae duas epistolas cuiusdam Dulcini Nouariensis ut hæreticales (ipso Dulcino, vt hæretico concremato) sententialiter condemnarunt, propter hæreses, & errores in illis contentos, quæ recitantur supra, q. 12.

Item in partib. Galicanis, videlicet Parisiis Episcopi Parisien. & Senonen. ac Inquisitor de ordine prædicatorum, & de magno cõsilio magi

Astorum in Theologia, & in decretis doctorum vt error. eos, & sacrilegos, & blasphemos sententialiter b. condemnarunt omnes libros diuinationum, & sortium, scilicet Libros necromantie. Libros Geomantie, Libros Pyromantie. Libros Hydromantie. Libros Chiromantie. Libros decem annulorum Veneris. Libros tot Greci, & Germaniæ, & Babylonensis. Libros quatuor speculorum, eorundem. Libros imaginum Thobia Bantriat, & Libros imaginum Ptolemai. Libros Hæmetis magi ad Aristotelem, quem librum, dicunt, & Aros, idest, Gabrielem habuisse a Deo, in quo sunt horribiles inuocationes, & fumigationes detestabiles. In omnibus enim istis libris sunt pacta, & fœdera cum demonibus, & inuocationes, & sacrificia, tacitè vel expressè, quæ exhibere demonibus sapit hæresim manifestè vt dicitur inf. q. 43.

† al. fortifiorum.
† al. Gerism.
† al. Bécricat.
† al. dixit.

COMMENT. LIIII.

D Vas epistolas cuiusdam Dulcini Nouariensis De Dulcino copiosè diximus cū Eymericogimus supra, q. 12. huius 2. partis.

Sententialiter condemnauerunt omnes libros diuinationum, & sortium. Facta videtur hæc condemnatio, vt constat ex serie huius quæstionis circa annos Domini MCCXC. Rursus anno Domini MCCCXCXIII. Parisiis Theologorum schola inuicta in vniuersa ferè Gallia superstitiones, & demonum inuocationes, & sortilegia non sine magna fidelium pernicie abundare, decretum edidit, quo dånantur XXVIII. articuli partim hæreticales, partim erronei, partim vero blasphemii, quos hic breuiteratis gratia omitto: leguntur tamen in calce sententiarum Petri Lombardi, & eos refero infra, q. 43. huius 2. partis.

Diuinationes autem omni iure prohibitas esse copiosè docuimus in libris de penis hæreticorum. leges diuinae eas magnopere detestantur, Leuit. ca. 19. & 20. & Deuteronom. c. 18. Item iura canonica detestantur, & puniunt acerbè. Concilium Aucyrann, c. 23. Concilium Laodicenum canone 36. sancti Patres vno ore damnant, quorum de hac re dicta recitat Gratianus, 26. q. 5. per totum. & suo Carnotensis, p. 11. & Burchardus, lib. decimo decretorum, et summi Pontifices multis locis, in primis uero in Decretalibus, tit. de sortilegijs, ac de his vitandis insignis extat locus apud Beatum Clementem, lib. 2. c. 66. constit. Apostolicarum. in hæc verba; Fugite quoque incantationes, ariolationes, vaticinia, lustrationes, aruspicina, auguria, necromantiam, inuocationes, quoniam scriptum est: Non erit augurium in Jacob, neque vaticinium in Israel, & & rursus, Augurium peccatum est, & alibi Non augurabimini, & ariolationes, & pythones non sequemini: lustratores non acquiritis. ideo monet Ieremias dicens: Secundum vias gentium ne ambulaueritis, & a signis celi ne timueritis, hætenus Clemens.

Diuinationes omni iure prohibita.
Num. 23.
Deut. 18.
Ierem. 10.

Item diuinationum libros olim comburendos decreuerunt pij Imperatores, vt constat ex l. Mathematicus

Diuinationis libri comburendi.